

Windunie

Van Deventerlaan 30-40
Postbus 4098
3526 KS Utrecht

T +31 (0)30 753 3100
F +31 (0)30 753 31 99
www.windunie.nl

KvK 59471344

Provincie Gelderland
T.a.v. gedeputeerde dhr. J. van der Meer
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
Per e-mail aan **5.1.2e** @gelderland.nl

Datum 7 juni 2021
Onderwerp Principeverzoek Windpark Wijchen-A50

Geachte gedeputeerde,

Vereniging Windpark Wijchen-A50 en coöperatie Energie Samen zijn voornemens om in samenwerking met de coöperatie Windunie in de gemeente Wijchen, provincie Gelderland, een windpark te realiseren. Het gebied is gelegen ten westen van de A50 en ter hoogte van spoorlijn Nijmegen-'s-Hertogenbosch en past binnen de provinciale Omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland'. De initiatiefnemers zien mogelijkheden om in dit gebied een coöperatief windpark van 5 windturbines te realiseren en exploiteren.

Wie zijn de initiatiefnemers van het windpark?

Beoogd Windpark Wijchen A50 is een gezamenlijk initiatief van de vereniging Windpark Wijchen A-50 en Energie Samen. In de Vereniging Windpark Wijchen-A50 zijn een aantal lokale grondeigenaren vertegenwoordigd, samen met Windunie als ontwikkelpartner en Windinvest (bestaande uit een aantal leden van Windunie). Windinvest is enkel in de ontwikkelfase als investeerder betrokken.

De coöperatie Energie Samen is een landelijke vereniging van energiecoöperaties. Energie Samen begeleidt het bewonersparticipatietraject en richt in Wijchen een lokale coöperatie op waaraan het mede-eigenaarschap in het windpark wordt overgedragen. Op die manier kunnen omwonenden en bewoners van de gemeente Wijchen profiteren van de inkomsten

Wat is het plan van de initiatiefnemers?

Het voornemen van de initiatiefnemers bestaat uit de aanleg en exploitatie van Windpark Wijchen-A50. Op dit moment wordt uitgegaan van de realisatie van 5 moderne windturbines, inclusief bijbehorende civiele en elektrische voorzieningen. Naar verwachting levert dit circa 100 GWh/jaar op. Dit staat gelijk aan het elektriciteitsverbruik van ca. 29.000 huishoudens. Op deze manier kunnen de initiatiefnemers een belangrijke bijdrage leveren aan de lokale en regionale klimaatdoelstellingen en landelijke energietransitie.

Gemeente Wijchen

Naar aanleiding van de aankondiging van de gemeente Wijchen medio 2019 om het gemeentelijke beleid (de Gedragscode Windenergie) te evalueren, heeft Windpark Wijchen A-50 een aantal gesprekken gevoerd met de verantwoordelijk wethouder. De Vereniging Windpark Wijchen-A50 had

namelijk een eerder initiatief voor een windpark (2015) als gevolg van die Gedragscode stilgelegd. De beleidsvoorwaarden van de Gedragscode bleken de realisatie van een windpark onmogelijk te maken. Met de aankondiging van de evaluatie van de Gedragscode hoopten initiatiefnemers dat het gemeentelijk beleid aangepast zou worden.

Uiteindelijk heeft de Vereniging Windpark Wijchen-A50 pas op 18 november 2020 een formeel verzoek voor planologische medewerking ingediend bij het college van B&W en de gemeenteraad van de gemeente Wijchen. Dat wilden we eerder doen, maar we zijn op het verzoek van de wethouder ingegaan om het definitieve principeverzoek in te dienen nadat het initiatief voor Windpark Bijsterhuizen (een initiatief aan de noordkant van de gemeente Wijchen) in de gemeenteraad was behandeld. De planning van het college om dit in september of oktober 2020 in de raad te bespreken werd echter niet gehaald. Daarnaast is de aangekondigde evaluatie van de Gedragscode tot nu toe uitgebleven. Om deze vertragingen geen belemmering te laten zijn voor de voortgang van het project en om duidelijkheid aan de stakeholders te verschaffen, is het principeverzoek in november alsnog ingediend.

De behandeling van het principeverzoek is daarna vertraagd. In eerste instantie had de gemeente, bij woorden van behandelend wethouder dhr. T. Burgers, toegezegd om het verzoek in februari of maart 2021 in de gemeenteraad te behandelen. Door extra werkdruk heeft het college van B&W deze belofte niet waar kunnen maken en is erop aangestuurd om eind april het verzoek in behandeling te nemen. Uiteindelijk is het principeverzoek op 27 mei in de raad besproken. Het advies van het college van B&W aan de raad was om het verzoek af te wijzen, onderbouwd met een advies van Hekkelman Advocaten. De beleidsmatige en ruimtelijke aandachtspunten uit deze memo zullen als onderdeel van m.e.r.-procedure meegenomen worden. De gemeenteraad heeft het advies van het B&W overgenomen en heeft medewerking aan het verzoek unaniem afgewezen.

Gedurende de periode tussen het indienen van het principeverzoek en de afwijzing van de gemeenteraad is er meermaals contact geweest met de provincie Gelderland. 5.1.2e (destijds projectleider Windenergie) was aanwezig bij het gesprek tussen de initiatiefnemers en wethouder dhr. T. Burgers van de gemeente Wijchen op 9 december 2020. Hierna hebben er diverse vervolggesprekken plaatsgevonden met 5.1.2e (opvolger van 5.1.2e). Tijdens deze gesprekken heeft de provincie aangegeven haar rol als zijnde bevoegd gezag voor windparken groter dan 5 MW op zich te nemen, nu de gemeente formeel te kennen heeft gegeven niet mee te willen werken.

Omgeving

Afgelopen jaar zijn verschillende gesprekken met de omgeving opgestart. Enerzijds om de omwonenden van projectgebied te informeren over de plannen en daarover in gesprek te gaan. Anderzijds om op te halen wat de punten van zorg zijn. Deze gesprekken worden vanaf het moment van planologische medewerking met de provincie opnieuw opgestart, waarbij er vanuit omwonenden nadrukkelijk behoefte zal zijn van een provinciale toelichting op het besluit om planologische medewerking te verlenen. De gesprekken met omwonenden worden verder geïntensiveerd naarmate het project vordert, zoals in de vorm van ontwerpateliers en een Gebiedstafel. Het meenemen van de omgeving in het proces is een belangrijke pijler in het project. Hiervoor is tevens een separaat participatieplan opgesteld waarin wordt beschreven hoe de initiatiefnemers de communicatie, participatie en mede-eigenaarschap met de omgeving willen vormgeven (zie bijlage 3).

In eerdere gesprekken met de gemeente en de omgeving is de mogelijkheid van een zestal turbines besproken ten westen van de A50 en knooppunt Bankhoef: 3 ten noorden van de hoogspanningslijn en 3 ten zuiden van de hoogspanningslijn. In het noordelijke deel van het plangebied zou dit tot insluiting van een woning kunnen leiden. Om deze reden hebben de initiatiefnemers een derde turbine in het noordelijke deel van het plangebied laten vervallen uit de plannen, zolang er geen afspraken gemaakt kunnen worden met betreffende bewoner.

Regionale energie doelstellingen

Wij realiseren ons dat de locatie van voorliggend project niet in het concept van de RES 1.0 is opgenomen. In eerdere mogelijkhedenkaarten van de RES Arnhem-Nijmegen (één van de zes RES regio's van Provincie Gelderland) is de locatie wel vermeld. De ervaringen van afgelopen decennium leert echter dat voor het behalen van beleidsdoelstellingen voor de opwek van duurzame energie veel meer locaties opgenomen moeten worden. Nader onderzoek van de zoekgebieden leidt altijd tot minder locaties of het verminderen van het opgesteld vermogen. In de tussentijdse analyse over de concept aanbiedingen per RES gebied komt het Planbureau van de Leefomgeving (PBL) bovendien tot de conclusie dat het totaal bod voor opwek van duurzame stroom hoog is, maar de ambities nog weinig concreet.

Daarnaast stelt het PBL, evenals de gemeente Wijchen in een reactie op het concept bod van de RES-regio Arnhem Nijmegen (zaaknummer 47504), dat er een onbalans zit tussen de plannen voor wind- en zonne-energie. Gevolg is dat de netaanpassing en daarmee de energietransitie erg duur wordt. De gemeente Wijchen pleit voor mogelijkheden om duurzame energie op te slaan. Deze mogelijkheden zijn echter duur, kunnen seizoenverschillen niet overbruggen (accu's) of gaan gepaard met veel energieverlies (waterstof).

Tenslotte wordt in het bod van de RES-regio Arnhem Nijmegen nadrukkelijk benoemd dat het bod slechts een eerste stap is in het behalen van de Gelderse doelstelling van 2030: 55% CO₂-reductie in 2030. Van de benodigde 8,3 TWh in de Provincie Gelderland, staat het concept-bod pas voor 0,6 tot 1,5 TWh (bron: Voorlopig Conceptbod RES Arnhem-Nijmegen via <https://www.regioan.nl/media/RESAN-Voorlopig-Conceptbod-DEF-highres.pdf>).

Lokale energie doelstelling

In het coalitieakkoord heeft de gemeente Wijchen afgesproken om in 2040 energieneutraal te zijn. Dit betekent dat in 2040 de energie die gebruikt wordt door gebouwen en bedrijven, afkomstig is uit duurzame bronnen. Voorliggend initiatief is een belangrijke stap voorwaarts in het behalen van deze doelstelling, door elektriciteit op te wekken voor naar schatting 29.000 huishoudens.

Daarom vinden we het als initiatiefnemers betreurenswaardig dat de gemeente niet mee wil werken aan dit project. Met de medewerking van de provincie Gelderland kunnen we de regionale doelstelling wel behalen, alsmede een bijdrage leveren aan de doelstelling van de provincie van 8,3 TWh om een broeikasgasreductie van 55% voor 2030 te realiseren.

Ruimtelijke inpassing

De beoogde locatie van Windpark Wijchen-A50 sluit aan bij de landelijke, provinciale en gemeentelijke doelstellingen voor duurzame energie. Tevens is er op deze locatie, conform het provinciaal beleid, sprake van aansluiting van windenergie met bestaande grootschalige infrastructuur: de A50, een spoorlijn en een hoogspanningslijn. Daarnaast is de beoogde locatie ook aangegeven in de provinciale plannen (Omgevingsvisie Gaaf Gelderland) en eerder uit provinciaal onderzoek naar voren gekomen (Quickscan windenergielocaties door RoyalhaskoningDHV uit 2014). Aangezien naar

verwachting meerdere locaties voor grootschalige windenergie binnen de gemeente Wijchen noodzakelijk zijn om aan de gemeentelijke doelstellingen voor energieneutraliteit te voldoen, is de beoogde locatie juist een voor de hand liggende locatie voor de realisatie van grootschalige windenergie. Naar verwachting zullen op deze locatie beperkte omgevings- en milieueffecten optreden, geen fysieke ruimtelijke belemmeringen aanwezig zijn en gaat aan wet- en regelgeving worden voldaan. Gezien de ruimte tot aanwezige bewoning zal er ook sprake blijven van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, zodat het plan voldoet aan de eis van een goede ruimtelijke ordening. Tot slot is er op deze locatie sprake van bereidheid en een positieve grondhouding van lokale grondeigenaren om het windpark gezamenlijk met initiatiefnemers te ontwikkelen.

De ruimtelijke inpassing en aanvaardbaarheid van het initiatief is reeds onderzocht en toegelicht in bijlages 1 en 2 van voorliggend verzoek. Het gaat dan specifiek over een verkenning naar de milieuaspecten die kunnen zorgen voor 'showstoppers' in het project, zodat wordt voldaan aan wet- en regelgeving rond geluid en externe veiligheid. Het ruimtelijk onderzoek is gebaseerd op basis van huidige inzichten en zal in het vervolgtraject verder uitgediept worden. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd dat er plaatsingsmogelijkheden zijn binnen het onderzoeksgebied voor maximaal 7 moderne windturbines waarbij er geen fysieke ruimtelijke belemmeringen aanwezig zijn en naar verwachting aan wet- en regelgeving kan worden voldaan. Wij stellen uitdrukkelijk een project voor van 5 windturbines, met een mogelijke uitbreiding naar 6 in de vervolgfase.

Wij geven in de vervolgfase de voorkeur aan het direct doorlopen van een volwaardig procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) voor dit project, om tot een optimale inrichting van het plangebied te komen en de (milieu) effecten een volwaardige plek in de besluitvorming te geven. Het tot stand komen van de alternatieven is een gezamenlijk proces met de omgeving, initiatiefnemers en grondeigenaren, de provincie Gelderland en bij voorkeur ook de gemeente Wijchen. Het Milieueffectrapport (MER) resulteert in een voorkeursalternatief op basis waarvan de vergunningaanvragen kan worden voorbereid.

Principeverzoek tot medewerking van de provincie

Voordat een formele planologische- en vergunningenprocedure voor het windpark kan worden opgestart, wordt dit principeverzoek ingediend waaruit de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van het plan op hoofdlijnen inzichtelijk wordt gemaakt.

Vanwege de wens, en ook de noodzaak, om een bijdrage te kunnen leveren aan de doelstellingen voor duurzame energie, de energietransitie binnen de gemeente Wijchen en de provincie Gelderland en de mogelijkheid voor de omgeving om hierin te kunnen participeren, dienen wij hierbij een formeel principeverzoek in bij de Provinciale Staten van uw provincie voor planologische medewerking aan het windpark. Wij verzoeken u om planologische medewerking te verlenen voor het opstellen van een provinciaal inpassingsplan en de realisatie van het windpark planologisch toe te staan. Hiermee hopen wij op korte termijn duidelijkheid te verkrijgen over de bereidheid van uw provincie tot planologische medewerking.

Principeverzoek en onderliggende stukken

Het principeverzoek bestaat uit voorliggende brief en wordt nader toegelicht en onderbouwt middels 3 bijlagen:

- Bijlage 1 - Projectplan
- Bijlage 2 - Ruimtelijk-technische verkenning windenergie
- Bijlage 3 - Participatieplan

Bovengenoemde bijlages maken integraal onderdeel uit van voorliggend principeverzoek. Wij benadrukken dat het verzoek vooralsnog doelt op een project van vijf windturbines. In de verkenning (bijlage 2) wordt gesproken over zeven windturbines. Dit onderzoek toont aan dat ruimtelijk-technisch gezien dit aantal windturbines in het voorgestelde projectgebied mogelijk is. Echter andere factoren maakt dat het voorliggende verzoek over vijf windturbines gaat. In het vervolgtraject zal middels de m.e.r. nader onderzoek worden verricht naar de mogelijke invulling van het gebied.

Op basis van bijlage 1 t/m 3 zijn wij als initiatiefnemers van mening dat dit windpark uitvoerbaar én wenselijk is:

- Waarbij de milieuaspecten, ruimtelijke inpasbaarheid en effect op de leefomgeving in het m.e.r. nadrukkelijk onderzocht worden;
- het windpark levert een aanzienlijke bijdrage aan de regionale ambities voor duurzame energie;
- de gesprekken met de omgeving lopen om draagvlak te creëren, deze zullen verder vorm krijgen middels een Gebiedstafel en ontwerpateilers;
- er is een energietoöperatie in oprichting om omwonenden in inwoners van de gemeente Wijchen financieel mee te laten participeren, naast een financiële vergoeding voor direct omwonenden.

Wij verzoeken de provincie om als bevoegd gezag op te treden (conform art. 9e, lid 2 Elektriciteitswet), dit terug te nemen van de gemeente Wijchen en voor het planologische spoor medewerking te verlenen aan een wijziging van het planologische regime en daartoe te starten met de planologische en vergunningenprocedure voor het windpark.

Vervolgens gaan wij, de initiatiefnemers, graag de samenwerking aan met de provincie om de planologische procedure en vergunningenprocedure verder te brengen door het (verder) uitvoeren van de nog benodigde onderzoeken, doorlopen van de m.e.r.-procedure en het opstellen van een aanvraag voor omgevingsvergunning.

Graag vernemen wij uw reactie op voorliggend principeverzoek tot planologische medewerking en vergunningverlening.

Met vriendelijke groet,

Namens de initiatiefnemers,

5.1.2e - Voorzitter Vereniging Windpark Wijchen-A50 en Gerlach Velthoven - Energie Samen,

5.1.2e

Projectleider project Windpark Wijchen-A50, coöperatie Windunie

Bijlage(n):

3